

MUHASEBE EĞİTİMİNDE ULUSLARARASI AKREDİTASYON: ÇEŞİTLERİ, KRİTERLERİ, SÜRECİ VE FAYDALARI ÜZERİNE BİR İNCELEME*

INTERNATIONAL ACCREDITATION IN ACCOUNTING EDUCATION: AN ANALYSIS ON THE TYPES, CRITERIA, PROCESSES AND BENEFITS OF ACCREDITATION

Dr. Öğr. Üyesi Tunay Aslan**, Doç. Dr. Erdal Yılmaz***, Doç. Dr. Cevdet Kızıl****

ÖZ

Bu çalışmada öncelikle akreditasyon teriminin anlamına değinilmiş, daha sonra akreditasyon süreci ve muhasebe programlarına özgü akreditasyonun tarihi üzerinde durulmuştur. Aynı zamanda, akreditasyon veren kurumlar ve işletme-muhasebe alanındaki akreditasyon kurumları ele alınmıştır. Bunların yanında, muhasebe eğitiminde akreditasyonun önemi ve faydaları üzerinde durulmuştur. Araştırma sonuçlarına değinilerek genel bir değerlendirme yapılmış ve öneriler de sunulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre, hem işletme hem de muhasebe alanında akreditasyonun birçok paydaş kapsamında çeşitli avantaj ve faydaları bulunmaktadır. Ek olarak, akredite olan üniversiteler ve programların sayısı düşünüldüğünde, akreditasyonun öneminin de gün geçtikçe arttığı görülmektedir. Ancak, akreditasyon süreci aynı zamanda üniversiteler için maliyetli, zaman alıcı ve fedakarlık gerektiren bir süreçtir. Direkt ve endirekt bir takım maliyetlere katlanmayı, kaynakları kullanmayı, işgücü harcamayı ve çeşitli yatırımlar yapmayı gerektirmektedir. Ayrıca, akreditasyon kurumlarının çeşitli standartlarının ve taleplerinin karşılanması, dokümantasyon çalışmalarının tamamlanması ve birçok prosedürün yerine getirilmesi şarttır. Sonuç olarak, üniversite ve ilgili programlarının bu araştırma sonuçlarını değerlendirerek akreditasyon süreci hususunda fayda-maliyet analizi yapmaları önerilmektedir. Hem genel anlamda akreditasyon, hem de spesifik olarak muhasebe programları bazında akreditasyon konusunda avantajlar ve dezavantajlar birlikte ele alınmalıdır. Her üniversite ve program kendine özgü bir değerlendirme yaparak, akreditasyon sürecinin artı ve eksilerini bir bütün olarak düşünüp tartışmalıdır. Hiç şüphesiz, akreditasyon süreci üniversitelerin ve programların misyonuna, vizyonuna, kültürüne ve stratejik planlamasına entegre edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Akreditasyon, Muhasebe, İşletme, Eğitim, Muhasebe Eğitimi

* Makale Gönderim tarihi: 24.06.2018; Makale Kabul Tarihi: 13.11.2018

** Siirt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, tunay_aslan@hotmail.com

*** Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, eyilmaz@omu.edu.tr

**** İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, İşletme Bölümü, cevdet.kizil@medeniyet.edu.tr

MUHASEBE EĞİTİMİNDE ULUSLARARASI AKREDİTASYON: ÇEŞİTLERİ, KRİTERLERİ, SÜRECİ VE FAYDALARI ÜZERİNE BİR İNCELEME*

INTERNATIONAL ACCREDITATION IN ACCOUNTING EDUCATION: AN ANALYSIS ON THE TYPES, CRITERIA, PROCESSES AND BENEFITS OF ACCREDITATION

Dr. Öğr. Üyesi Tunay Aslan**, Doç. Dr. Erdal Yılmaz***, Doç. Dr. Cevdet Kızıl****

ABSTRACT

This study first focused on the terminology of accreditation and then concentrated on the history of accreditation process and accounting-specific accreditation. Also, accrediting organizations in general and specific to business-accounting were mentioned. Moreover, research emphasized the importance and benefits of accreditation in accounting education. Besides, a general evaluation was made and recommendations were presented based on research findings. According to the findings of study, both business and accounting specific accreditations have several advantages and benefits for stakeholders. Additionally, it is observed that the significance of accreditation is on the rise considering the increasing number of accredited universities and programs. However, accreditation process is also costly, time consuming and full of sacrifices for universities. It requires bearing direct and indirect costs, using resources, employing labor and making various investments. Plus, accreditation process makes it a necessity to meet the numerous standards and demands of accreditation organization, complete documentation work and finalize procedures. As a result, it is recommended that universities and related programs evaluate the findings of this research and run a cost-benefit analysis on the accreditation process. Both the advantages and disadvantages about general accreditation of universities and accounting-specific accreditation should be evaluated together as a whole. Each university and program should make a unique evaluation for itself and discuss the pros and cons of accreditation process. Definitely, the accreditation process must be integrated to the mission, vision, culture and strategic planning of universities and programs.

Keywords: Accreditation, Accounting, Business, Education, Accounting Education

1. GİRİŞ

Dünya’da olduğu gibi Türkiye’de de işletme ve muhasebe alanında eğitim veren fakülte/yüksekokulların sayısı hızla artmaktadır. Hemen hemen her alanda olduğu gibi muhasebe eğitimi alanında da rekabet artmakta, niceliğin yanında nitelik de her geçen gün daha da önem kazanmaktadır. İşletme alanında kalifiye insan gücü yetiştirmenin en önemli unsuru, etkin ve uluslararası alanda kabul görmüş yüksek kalitedeki eğitim programlarının uygulandığı okullardır. Okulların niteliği ve kalitesini belirleyen en önemli göstergelerin başında akreditasyon gelmektedir.

Latince kökenli bir sözcük olan “Accreditation”, güvenilir ve inanılır olmak anlamına gelmekte olup bir kurum ya da programın amaçlarının yerine getirilmesi düzeyini, önceden belirlenen standartlara göre gönüllü ve resmi olmayan akredite ajansı ile belirli aralıklar ile izleme sürecini ifade etmektedir (Doğan,1999). Türk Dil Kurumu’na (TDK) göre “Denklik” anlamını taşımaktadır (Türk Dil Kurumu,2018). Bir diğer tanıma göre ise akreditasyon; kişi ya da kurumların belirli bir görevi yerine getirebilecek yeterlilik ve uzmanlığa sahip olduğunun alanında uzman yetkili bir kurum tarafından onaylanma işlemidir (Peker,1996).

Dünyada ilk kez 20.yy’ın başlarında Amerika Birleşik Devletleri’nde (ABD) ortaya çıkan akreditasyon sistemi, ilerleyen dönemlerde İngiltere’de ve diğer Anglosakson ülkelerinde de uygulanmaya başlamıştır. Muhasebe programlarına özgü ayrı bir akreditasyon süreci oluşturulmasına dair çalışmalar ise 1980’lerin başında başlamıştır. Buna karşın, aslında muhasebe programlarına özgü ayrı bir akreditasyon yaratma fikrinin temeli daha eski tarihlere dayanmaktadır (MacKenzie 1964; Stettler 1965; Allyn 1966; Pearson 1979).

Akreditasyon sistemi, Avrupa Birliği’nin resmi anlamda oluşumu ile birlikte üye ülkelerinin gündem konusu olmuş, bir nevi devlet denetimine alternatif bir yapı oluşturmuştur. Dünya’da ve Türkiye’de gerek yapılan eğitimin kalitesine göre, gerekse yapılan işle ilgili olarak kalite standartlarını belirleyen akreditasyon kurumları bulunmaktadır (UNESCO, 2001).

Çalışmanın bundan sonraki bölümlerinde öncelikle akreditasyon veren kurumlar ve işletme-muhasebe alanındaki akreditasyon kurumları ele alınacaktır. Daha sonra ise muhasebe eğitiminde akreditasyonun önemi ve faydaları üzerinde durulacaktır. Son olarak, araştırma sonuçlarına değinilerek genel bir değerlendirme yapılacaktır.

2. AKREDİTASYON VEREN KURUMLAR

Kalite ve verimliliğin esas alındığı ve uygulandığı tüm alanlarda kullanılan akreditasyon, verilen yükseköğretimin kalitesini ölçmek ve değerlendirmek için de kullanılmaktadır. Gerek Türkiye’de, gerekse Dünya’da lisans ve yüksek lisans düzeyinde verilen eğitimin kalite ve standartlarını belirleyen kurumlar mevcuttur. Aşağıda tablolarda ulusal ve uluslararası düzeyde eğitim alanında akreditasyon yapan kurumlar ana hatları ile açıklanmıştır (Elektrik Elektronik Mühendisliği Kongresi, 2015).

Tablo 1: Ulusal Düzeyde Akreditasyon Yapan Kurumlar

ECZAKDER	Eczacılık Eğitim Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği olan kurum, eczacılık eğitim programlarını 2014 yılından bu yana denetlemektedir.
FEDEK	Fen, Edebiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakülteleri Öğretim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği olan kurum bu fakültelerde verilen eğitimi akredite etmektedir.
MİAK	Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği(TMMOB) Kanunu'na göre kurulan Mimarlık Akreditasyon Kurulu (MİAK) mimarlık eğitimi veren kurumları denetlemektedir.
MÜDEK	Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK) mühendislik programlarını ve bölümlerini denetlemektedir.
PSİKOLOGLAR DERNEĞİ	Farklı üniversitelerden akademisyenlerin bulunduğu Psikoloji Lisans Eğitimi Akreditasyonu Kurulu psikoloji programlarını akredite etmektedir.
TEPDAD	Tıp Dekanları Konseyi ulusal tıp eğitiminin kalitesini akredite etmek amacıyla kurulmuştur.
EDEK	Veteriner Hekimliği Eğitim Kurumları ve Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği veterinerlik programlarını denetlemektedir.

Kaynak: Tablo yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Ulusal düzeyde akreditasyon yapan kurumların yanında, Dünya'da uluslararası düzeyde akreditasyon yapan çeşitli kurumlar da bulunmaktadır. Belirtilen uluslararası akreditasyon yapan çeşitli kurumların odak noktaları ve alanları ise farklıdır. Aşağıda, uluslararası düzeyde akreditasyon yapan çeşitli kurumlar listelenmektedir (Aktan ve Gencil, 2007).

Tablo 2: Uluslararası Düzeyde Akreditasyon Yapan Kurumlar

AQAS	Eğitim programlarının Akreditasyonu ve Kalite Güvence Ajansı (AQAS) hem akademik dernekler, hem de yükseköğretim kurumlarından oluşan kar amacı gütmeyen bir kurum olup Almanya’da 2002 yılında kurulmuştur. Uluslararası ortaklıklara sahiptir. Kurum uluslararası partner oldukları kurumlar ile beraber ortak ve çift dal programlarının akreditasyonunu değerlendirmektedir. Kurum tarafından verilen akreditasyon programlarının, Avrupa standartlarına ve ilkelerine uygunluğu belgelenmektedir.
AACSB	The Association to Advance Collegiate School of Business (AACSB), lisans ve lisansüstü işletme ve muhasebe programlarını akredite etmekte olup 1916 yılında ABD’de kurulmuştur. Kar amacı gütmeyen küresel bir kurumdur.
ABET	Accreditation Board For Engineering Technology (ABET) ABD merkezlidir. Üniversitelerin mühendislik fakültelerini denetlemektedir.
ACPE	Eczacılık fakültelerini akredite eden Accreditation Council For Pharmacy Education (ACPE), ABD merkezli olup 1932 yılında kurulmuştur.
AHPGS	Almanya merkezli Accreditation Agency in Health and Social Sciences (AHPGS) sağlık, sosyal bilimler ve benzeri alanlarda verilen eğitimlerin akreditasyonunu yapmaktadır.
ASIIN	Accreditation Agency for Degree Programmes in Engineering, Informatics, the Natural Sciences and Mathematics mühendislik, bilgisayar bilimi, doğa bilimleri, matematik alanlarını denetleyen Alman menşeli akreditasyon kurumudur.
FIBAA	Almanya merkezli The Foundation for International Business Administration Accreditation, hukuk ve sosyal bilimler dahil üzere ekonomi ve işletme yönetimi üzerine olan programları denetlemektedir.
IACBE	İşletme fakültelerini akredite etmek için ABD’de kurulan International Assembly for Collegiate Business Education (IACBE), fakültelerin web sitelerini dahi inceleyip akredite etmektedir.

Kaynak: Tablo yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

3. İŞLETME-MUHASEBE ALANINDAKİ AKREDİTASYON KURUMLARI

Dünya’da işletme-muhasebe alanında eğitim veren kurumları akredite eden uluslararası isim yapmış kurumlar bulunmaktadır. Vurgulanan uluslararası isim yapmış kurumların merkezleri farklı konumlarda bulunmaktadır (Brink ve Smith, 2012). Aşağıda bu önemli kurumlar özet halinde tanıtılmıştır.

3.1. IACBE

Açılımı International Accreditation Council for Business Education, bir başka ifadeyle İşletme Eğitimi İçin Uluslararası Akreditasyon Konseyi olan kurum 1997 yılında kurulmuş ve kar amacı gütmemektedir. Kurumun merkez ofisi ABD olup, amacı işletme fakültelerini akredite etmektir. Kurum ayrıca ABD'deki üniversitelere de referans sağlamakta olup dünyanın farklı bölgelerinde şu ana kadar 1300'den fazla işletme ve benzeri okulları akredite etmiştir. IACBE akreditasyonuna sahip okullar vermiş oldukları üniversite eğitiminin kalitesini kanıtlayarak mezunlarına önemli avantajlar sağlamaktadır (IACBE, 2018).

Kurumun temel misyonu lisans ve yüksek lisans düzeyinde işletme programlarında akreditasyon yardımı ile işletme alanında eğitim kalitesini yükseltmek ve kurumların eğitim programlarının entegrasyonu sağlamaktır. Kurumun temel vizyonu işletme ve yönetim eğitiminde misyon ve sonuç odaklı programların akreditasyonunda lider olmaktır. IACB kurumunun uygulamış olduğu akreditasyon süreci şu şekildedir (IACBE, 2018):

- Üye olmak isteyen okul öncelikle IACBE'nin üyesi olur.
- Aday olmak isteyen okul adaylık belgelerini hazırlar ve adaylık ziyaretine tabi tutulur.
- IACBE Komisyon Heyeti, üye olmak isteyen okul için adaylık değerlendirmesini yürütür.
- Aday olmak isteyen okul bireysel çalışma hazırlayarak saha ziyaretine tabi tutulur.
- IACBE Komisyon Heyeti, aday olan okul için akreditasyon değerlendirmesini yürütür.
- IACBE Komisyon Heyeti, aday olan okul için işletme programının akreditasyon durumunu değerlendirir.

3.2. ACBSP

ACBSP, açılımı Accreditation Council For Business Schools and Programs olarak bilinen bir akreditasyon kurumudur. Türkiye'de İşletme Fakülteleri ve Programları Akreditasyon Konseyi olarak bilinen ACBSP, 1988 yılında kurulmuştur ve şu ana kadar 2983 işletme programını akredite etmiştir. Kurumun ilk dönemlerinde Overland Park, Kansas'ta faaliyete başlayan ACBSP, zamanla Dünya'nın değişik bölgelerinde de tanınmaya ve akreditasyon vermeye başlamıştır. ACBSP, Dünya çapında 10 farklı bölgede merkezlere sahip olup, program ve enstitü bazlı akreditasyon hizmeti sunmaktadır (ACBSP, 2018).

Kurumun misyonu, sürekli gelişmeyi teşvik etmek ve Dünya çapında eğitim programlarının kalitesini arttırmaktır. ACBSP, eğitim kalitesinin artırılmasında üniversite ve iş dünyasının koordineli çalışmasının önemini vurgulamaktadır. Kurumun vizyonu tüm Dünya'da kaliteli işletme programlarını akredite etmek olup, ACBSP iş dünyası ile üniversiteler arasında işbirliğini üstlenmiştir. ACBSP kurumunun uygulamış olduğu akreditasyon süreci aşağıda özetlenmiş olup, bu aşama 7 adımda gerçekleşmektedir (ACBSP, 2018):

- Akredite olmak isteyen ilgili işletme biriminin öncelikle ACBSP'nin üyesi olması gerekmektedir.
- Adaylık formu ve ücreti akreditasyon kurumuna gönderilir.
- Çevrimiçi (online) raporlama platformu üzerinde anket doldurularak ACBSP'ye gönderilir.
- Boşluk analizi yapmak ve de başvuruda bulunan kurumun tüm çalışmalarını gerçekleştirmek için ilgili bir yetkili veya yetkililer görevlendirilir.

- Yapılan çalışma tamamlanarak akreditasyon kurumuna sunulur.
- Akredite olmak isteyen kuruma saha ziyareti için tarih verilir.
- Yapılan saha ziyaretine bağlı olarak sonuçlar Nisan veya Kasım aylarında açıklanır.

3.3. EQUIS

EFMD Quality Improvement System (EQUIS), European Foundation for Management Development'ın (EFMD) sunduğu akreditasyon programlarından bir tanesidir. Bir başka ifadeyle, Avrupa İşletme Geliştirme Vakfı'nın arkasında olduğu akreditasyon hizmeti olarak bilinmektedir. EQUIS, misyonunu EFMD'ye uygun uluslararası işletme eğitiminin standartlarının yükseltilmesi yönünde belirlemiştir. 1997 yılında kurulan kurum, şimdiye kadar Dünya'da yaklaşık 40 ülkede 160'dan fazla işletme okulunu akredite etmiştir. EQUIS, lisanstan doktora derecesine kadar işletme programlarının akreditasyonunu yapmaktadır. EQUIS'in akreditasyon süreci 10 aşamada gerçekleşmektedir (EQUIS, 2018):

- Başvurunun yapılması
- Bilgilendirme ziyaretinin yapılması
- Bilgilendirme ziyareti için rapor hazırlanması
- Ön uygunluk önerisinin sunulması
- Uygunluk başvurusunun yapılması
- Uygunluk
- Ön değerlendirme önerisinin sunulması
- Değerlendirme raporunun hazırlanması
- Hakem değerlendirme raporunun hazırlanması
- Akreditasyon sürecinin hazırlanması

Akreditasyon sürecindeki bu işlemlerin tamamlanmasının ardından, adaylık başvurusunda bulunan okulun akreditasyon süreci yaklaşık olarak üç ile beş yıl arasında tamamlanmaktadır. Akreditasyon sürecinin tamamlanma süresi, yapılan başvuruya ve ilgili şartların sağlanıp sağlanmadığına göre değişmektedir. EQUIS, kurumları bir bütün olarak değerlendirmekte ve kurumdaki çeşitli faaliyetleri, alt birimleri, araştırma projelerini, yayınları, teknolojiyi, inovasyonu ve uluslararasılaşma derecesini de dikkate almaktadır (EQUIS, 2018).

Türkiye'deki okullara baktığımızda, yalnızca 1 üniversitenin işletme fakültesi EQUIS akreditasyonuna sahiptir. Bahse konu olan kurum Koç Üniversitesi'dir (EFMD Global, 2018). Koç Üniversitesi'nin EQUIS akreditasyonu muhasebe değil, işletme alanındadır.

3.4. AACSB International

AACSB'nin açılımı The Association to Advance Collegiate Schools of Business'tir. Türkiye'de Öncü Üniversitelere Özgü İşletme Okulları (Fakülteleri) Birliği olarak da bilinir. İşletme alanında eğitimin kalitesini ve standartlarını ölçen, kar amacı gütmeyen bir kurumdur. AACSB, işletme okullarında kalite teminatını, en güncel işletme eğitim bilgisini ve profesyonel gelişim hizmetlerini onaylayan ve garanti eden bir akreditasyon kurumu olarak da vurgulanabilir (AACBS, 2018).

1916 yılında faaliyete geçen kurumun 53 ülkede 1600'den fazla üyesi ve 800'den fazla akredite üyesi bulunmaktadır. Bunun yanında, Dünya üzerinde 2018 yılı itibarı ile 186 kurum ayrıca özel muhasebe programları AACSB akreditasyonuna sahiptir. Merkezi Kuzey Amerika (Florida) olan AACSB'nin Dünya'nın farklı konumlarında faaliyet gösteren işletme-muhasebe okullarından da üyeleri bulunmakta olup, üye sayısı gün geçtikçe artmaktadır (AACSB, 2018). Aşağıda ülkeler bazında ve akredite olan işletme okulları sayıları itibarı ile AACSB'ye ait bilgiler sunulmaktadır:

Tablo 3: AACSB Tarafından Akredite Edilen Okullar

Akredite Olan Ülkeler	Üniversite Sayısı	Akredite Olan Ülkeler	Üniversite Sayısı	Akredite Olan Ülkeler	Üniversite Sayısı
Amerika Birleşik Devletleri	542	Türkiye	3	Hırvatistan	1
Çin Halk Cumhuriyeti	49	Singapur	3	Norveç	1
İngiltere	32	Japonya	3	Mısır	1
Fransa	23	Tayland	3	Arjantin	1
Kanada	22	Meksika	3	Filipinler	1
Güney Kore	16	Finlandiya	3	Endonezya	1
Avustralya	15	Şili	3	Venezuela	1
Almanya	10	Portekiz	3	Slovenya	1
Yeni Zelanda	7	Peru	3	Bosna Hersek	1
Birleşik Arap Emirlikleri	7	Brezilya	2	Kosta Rika	1
Hindistan	5	Avusturya	2	Bahreyn	1
Hollanda	5	Polonya	2	İsrail	1
İspanya	5	Danimarka	2	Katar	1
Suudi Arabistan	4	Belçika	2	Nijerya	1
Malezya	4	Kuveyt	2	İtalya	1
İsviçre	4	İsveç	2		
Güney Afrika	3	Lübnan	2		

Kaynak: Tablo yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tabloyu incelediğimizde, en fazla akreditasyon edilen kuruma sahip ülkenin Amerika Birleşik Devletleri (ABD) olduğu görülmektedir. ABD’de yaklaşık olarak 540’ın üzerinde değişik eyaletlere yayılmış işletme-muhasebe okulu (programı) uluslararası düzeyde eğitim kalitesini gösteren ve ispatlayan AACSB akreditasyona sahiptir. Diğer ülkelere baktığımızda ise Çin, İngiltere, Kanada, Avustralya, Fransa ve Almanya’nın da hatırı sayılır miktarda akredite olan okullara sahip olduğu anlaşılmaktadır. Türkiye’deki okullara baktığımızda, toplam 3 üniversiteye ait işletme fakültesi AACSB akreditasyonuna sahiptir. Bunlar Bilkent Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi’dir (AACSB, 2018).

AACSB kurumunun misyonu işletme eğitimine katılımı teşvik etmek, yeniliği hızlandırmak ve etkisini arttırmaktır. Kuruma üye olan okullar bu misyon ile uyumlu olup, yeniliğe ve gelişime açıktır. Kurum bu hedefe ulaşmak için kendisine üye olan okulları sürekli geliştirmek amacıyla yeniliğe teşvik etmektedir. Kurum ayrıca kendine üye olan okulların vermiş oldukları eğitimlerde global entegrasyonunu sağlamakta olup, eğitim müfredatlarını birbirine yaklaştırmaktadır (AACSB, 2018).

AACSB akreditasyon süreci ise birbirini takip eden çeşitli süreçlerden oluşmaktadır. Köklü bir geçmişe sahip olan AACSB akreditasyonu, lisanstan doktora kadar her seviyede işletme ve muhasebe programlarının kendilerini sürekli geliştirmeye ve mükemmelliğe ne derece adanmış olduklarını değerlendiren bir sistemdir. AACSB akreditasyon süreci aşağıda detaylı bir şekilde ilgili safhaları ele alınarak açıklanmıştır (AACSB, 2018):

- AACSB Üyeliği

AACSB akreditasyonu için ilk adım olarak AACSB International’a üye olunmalıdır. Üyelik süreci için öncelikle <http://www.aacsb.edu> adresinde yer alan başvuru formu, istenilen diğer belgeler ile birlikte doldurulur ve başvuru ücretinin yatırıldığına dair belge ile birlikte e-posta olarak kuruma gönderilir. Kurum bir ay içerisinde başvuruyu değerlendirip sonucu bildirir.

- AACSB Akreditasyon Uygunluk Başvurusu

Akreditasyon için başvuran okulun akreditasyona uygun olup olmadığının belirlenmesi amacıyla uygunluk başvurusunun yapılması gerekir. Uygunluk başvurusu için AACSB web sitesinde yer alan başvuru paketinin (eligibility application) tamamlanması gerekir. Aynı zamanda, uygunluk başvurusu ücretinin ödenmesi gerekir.

- Uygunluk Başvurusunun Kabulü ve Danışman Atanması

Uygunluk Başvurusu, AACSB personeli tarafından gözden geçirilir ve başvurunun kabulüne ilişkin Başlangıç Akreditasyon Komitesi (IAC) veya Muhasebe Akreditasyon Komitesi (AAC) Başkanı’na bir öneri getirilir. Başvurunun onaylanması üzerine, başvuran okulun başlangıç değerlendirme raporunun geliştirilmesine yardımcı olmak üzere gönüllü bir işletme okulu yöneticisi (dekan gibi) başvuran okula

atanır. Danışman atanması ile birlikte AACSB ile iletişimin sağlanması için bir personel de görevlendirilir. Bu personel, akreditasyon süreci ile ilgili her türlü sorunla ilgilenmek konusunda yetkili kılınmaktadır.

- Görevlendirilen Danışmanın Okul Ziyareti ve Başlangıç Değerlendirme Raporunun Hazırlanması

Görevlendirilen danışman, akreditasyon standartlarıyla halihazırda uyumu belirlemek ve başlangıç öz değerlendirme raporunun geliştirilmesine yardımcı olmak için başvuran okulla birlikte çalışır. Danışman, belirlenen maksimum süre içerisinde okulun kendisini akreditasyon standartları ile uyumlaştırmak için başarılı bir plan geliştirebileceği konusunda makul bir beklentinin bulunmadığını tespit etmesi halinde bunu bir raporla bildirecektir. Başvuran okul, danışmanın onayından sonra başlangıç öz değerlendirme raporunu stratejik plan ile birlikte IAC/AAC'de düzenli olarak planlanan toplantıda incelemeleri için kendilerine gönderir. Başlangıç öz değerlendirme raporu, okulun stratejik planının bir parçası olarak sunulur. Bu süreç genellikle bir yıl içerisinde tamamlanır, ancak maksimum süre iki yıldır.

- Başlangıç Öz Değerlendirme Raporunun İncelenmesi ve Sonuçlandırılması

IAC/AAC başlangıç öz değerlendirme raporunu inceleyerek aşağıda belirtilen durumlardan birine göre hareket eder:

a. Planın kabul edilmesi ile, başvuran okula öz değerlendirme raporunun geliştirilmesi yönünde tavsiyede bulunulur ve ön akreditasyona başvuru için davet edilir.

b. Planın kabul edilmesi ile birlikte, okulun başlangıç değerlendirme raporunun uygulama aşamasına geçilmesi hakkında bir öneri sunulur.

c. Plan, Initial Self Evaluation Report'un (ISER) geliştirilmesi gerektiği koşuluyla kabul edilir. Başvuruda bulunan okula raporu gözden geçirmesi ve yeniden göndermesi önerilir.

d. Başvuruda bulunan okulun verilen azami süreler içerisinde AACSB akreditasyon standartlarıyla uyumlu hale gelemeyeceği ve ön akreditasyon sürecini tamamlayamayacağı saptandığından uyum planı kabul edilmez.

- Akran Ekip İncelemesi

Nihai öz değerlendirme raporunun hazırlanmasına da yardımcı olacak akran ekibin ziyareti gerçekleşir. Akran ekibe ziyaretten iki yıl önce bir başkan atanır. Ziyaret gerçekleştiikten sonra nihai öz değerlendirme raporu hazırlanır.

- Ziyaretin Gerçekleşmesi ve Sürecin Sonuçlandırılması

Akran ekibin ziyaretinden sonra fakülteye ve ilk akreditasyon komitesine fakültenin akreditasyon isteğinin kabul edilmesi, reddedilmesi veya ertelenmesi bilgisi verilir. Daha sonra Akreditasyon Komitesi, AACSB yönetim kuruluna onay için kararı sunar.

AACSB Uygunluk Başvurusu Değerlendirme Kriter ve Standartları'ndan bahsetmek gerekirse, AACSB üyeliğinin tamamlanmasından sonra, üniversite fakültesi ve yönetimi ile AACSB Akreditasyon Standartları'na ve Akreditasyon Süreci'ne aşina olmalıdır. Aşinalığın sağlanmasından sonra, üniversite Uygunluk Başvurusu'nu bitirerek akreditasyon sürecine ilk adımı atabilir. Uygunluk Başvuru Süreci, AACSB Akreditasyonu'nun uygunluğuna karar vermek hususunda üniversitenin değerlendirilmesini içerir ve ele alır. Uygunluk Başvurusu istenilen zamanda gerçekleştirilebilir (AACSB, 2018).

Üniversitelerden, AACSB görevlilerinin değerlendirme yapmaları amacıyla Uygunluk Başvurusu taslağının hazırlanması beklenir. AACSB görevlileri başvurunun eksiksiz olup olmadığını ve gerçekleştirilebilecek potansiyel problemleri kontrol edeceklerdir. Uygunluk Başvurusu'nun tamamlanmasından sonra, Birinci Akreditasyon Komitesi (Initial Accreditation Committee - IAC) başvuruyu gözden geçirecek, eğer onay verilirse, bir danışman atanacak ve danışman Birinci Akreditasyon Süreci aracılığıyla üniversiteye yol göstermek hususunda yardımcı olacaktır (AACSB, 2018).

Aşağıda, AACSB Uygunluk Başvurusu Değerlendirme Kriter ve Standartları'nı gösteren tablo yer almaktadır (Sakarya Üniversitesi, 2018):

Tablo 4: AACSB Uygunluk Başvurusu Değerlendirme Kriter ve Standartları

Kısım	Bölüm	Alt başlık
Birinci Kısım: AACSB Akreditasyonu İçin Uygunluk Kriterleri	Temel Değerler ve Yol Gösterici İlkeler	Etik davranış
		Üniversite (Okul) çevresi
		Kurumsal ve sosyal sorumluluğa katkı
	Genel Kriterler	Akreditasyon kapsamı ve AACSB üyeliği
		Gözetim, sürdürülebilirlik ve sürekli gelişme
		AACSB'ye verilen bilgilerin standartlara ve bütünlüğe sürekli bağlılığına dair politika
İkinci Kısım: İşletme Akreditasyonu için Standartlar	Stratejik Yönetim ve İnovasyon	Standart 1: Misyon, etki, inovasyon
		Standart 2: Entellektüel katkılar, etki ve misyon ile uyum
		Standart 3: Finansal stratejiler ve kaynakların tahsisi
	Katılımcılar	Standart 4: Öğrenci kabulü, bilimsel ilerleme ve kariyer gelişimi
		Standart 5: Fakülte yeterliliği ve yayılımı
		Standart 6: Fakülte yönetimi ve desteği
		Standart 7: İdari personel yeterliliği ve yayılımı
		Standart 8: Müfredat yönetimi ve öğrenme çıktıları
		Standart 9: Müfredat içeriği
		Standart 10: Öğrenci- Fakülte etkileşimi

	Öğretme ve Öğrenme	Standart 11: Program eğitim derecesi, yapı ve eşdeğerliği
		Standart 12: Öğretme etkinliği
Akademik ve İdari Personel Entegrasyonu		Standart 13: Öğrencinin akademik ve idari süreçlere katılımı
		Standart 14: Yönetici eğitimi (YL-DR)
		Standart 15: Fakülte nitelikleri ve Bağlılığı

Kaynak: Sakarya Üniversitesi (2018), "AACSB Uygunluk Başvurusu Değerlendirme Kriter ve Standartları, Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi AACSB Akreditasyonu Sayfası, <http://www.aacsb.sakarya.edu.tr/icerik/8886/30195/basvuru-degerlendirme-kriter-ve-standartlari> (Erişim Tarihi: 19.06.2018).

4. MUHASEBE EĞİTİMİNDE AKREDİTASYONUN ÖNEMİ VE FAYDALARI

Muhasebe eğitiminde akreditasyon, günümüz işletme dünyasında oldukça kritik bir noktada yer almaktadır. Zira, üniversitelerin işletme, ekonomi ve finans gibi bölümlerinde okuyan öğrenciler dört yılın sonunda mezun olarak profesyonel iş yaşamına atılırlar. Belirtilen mezunlardan bir kısmı ise kariyerlerine muhasebe alanında devam ederler. Muhasebeciler, finansal ve finansal olmayan verinin işlenmesi konusunda baş role sahiptir. Muhasebenin fonksiyonları kaydetmek, sınıflandırmak, özetlemek, raporlamak, analiz etmek ve yorumlamaktır (Kızıllı ve Kızıllı, 2007). Bu noktadan hareketle, aslında muhasebeciler işletmelerde ve ekonomide kaynakların etkin dağıtılması konusunda ön plana çıkarlar. Dolayısıyla, iyi bir muhasebe eğitimi çok önemlidir. Akreditasyon ise iyi muhasebe eğitiminin güvencesidir (Myers, Kooti ve Kooti, 2015).

Örnek vermek gerekirse, yabancı literatürde akreditasyonun fayda ve avantajlarını inceleyen çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmalardan birinde Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) sınavlarının geçilmesi ve SMMM unvanının kazanılması, muhasebe programlarının kalitesini belirleyen bir unsur olarak ele alınmıştır. SMMM sınavlarında başarılı olan bireyler, AACSB akreditasyonuna sahip okullardan, herhangi bir işletme akreditasyonuna sahip okullardan (ACBSP gibi) ve hiçbir akreditasyona sahip olmayan okullardan mezun olanlar şeklinde üç farklı kategoriye ayrılmıştır. Daha sonra ise bu üç farklı kategoride yer alan bireylerin SMMM sınav başarıları karşılaştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, AACSB akreditasyonuna sahip okullardan mezun olan bireyler, hiç akreditasyona sahip olmayan okullardan mezun olan bireylere göre SMMM sınavlarında daha başarılı olmaktadır. Ancak, AACSB akreditasyonuna sahip okullardan mezun olan bireyler ile işletme akreditasyonuna sahip okullardan mezun olan bireylerin SMMM sınavları başarıları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir (Marts, Baker, and Garris, 1988). 2008 yılında gerçekleştirilen ve ACBSP ile IACBE akreditasyonlarını analiz eden bir başka çalışma da benzer sonuçlara ulaşmıştır. ACBSP ve IACBE akreditasyonlarına sahip okullardan mezun olan bireylerin SMMM sınavlarını ilk girişlerinde kazanma oranı daha yüksektir (Barilla, Jackson and Mooney, 2008).

Bu çalışmaların haricinde Grant, Ciccotello ve Dickie (2002), Lindsay ve Campbell (2003), Howell ve Heshizer (2006), Morgan, Bergin ve Sallee (2008) ile Morgan'ın (2011) yürüttüğü araştırmalar da paralel sonuçlara işaret etmiştir. Akredite okullardan mezun olan bireylerin SMMM sınavları başarıları daha yüksektir.

İlgili literatürde, işletme ve muhasebe eğitiminde akreditasyonun diğer önem ve faydalarına dikkat çeken başka çalışmalar daha vardır. 1995 yılında yapılan bir çalışmada, başlangıç seviyesinde ve kariyerlerine yeni başlayan muhasebecileri işe alan firmalar mercek altına alınmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, AACSB akreditasyonuna sahip üniversitelerden mezun olan bireylerin, hiçbir akreditasyona sahip olmayan okullardan mezun olan bireylere göre işverenler tarafından daha üstün olarak değerlendirildikleri ve kendilerine daha yüksek maaşlar teklif edildiği tespit edilmiştir (Hardin ve Stocks, 1995; Kim ve diğ., 1996). Bu aslında 1989'da yapılmış ve AACSB akreditasyonunun bireylerin iş bulma olanaklarını arttırdığını iddia eden önceki bir çalışmayla (Posey ve Parker, 1989) ve 2007'de gerçekleştirilmiş akredite üniversitelerden mezun bireylerin daha iyi iş olanaklarına ulaştığını belirten çalışmayla (Gaharan, Chiasson, Foust, Mauldin, 2007) aynı sonuçlara işaret etmektedir.

Aynı zamanda, işleme ve muhasebe eğitiminde akreditasyonun bir diğer önemi ve faydası ise, akredite edilmiş okulların çağdaş ve modern eğitimler sunmalarıdır. Bu okulların müfredatları güncel ve güçlüdür. Zira, akreditasyon komiteleri de eski, çağdışı ve geri kalmış üniversite programlarını akredite etmemektedirler. Ek olarak, işletme ve muhasebe alanında akredite olmuş bir üniversiteden mezun olan bireyler özgeçmişlerini de güçlendirmekte ve zenginleştirmektedirler. Günümüzde işletme okul ve programlarının sayısı artmışken, mezunlar arasındaki rekabet de yükselmiştir. Dolayısıyla, akredite olmuş bir üniversite programından mezun olmak bireyleri bir adım öne taşımaktadır. Hiç şüphesiz, işletme ve muhasebe eğitiminde akreditasyon ayrıca bireyin daha kaliteli öğrencilerden oluşan bir sınıfta da okumasını sağlamaktadır. Bunların yanında, işletme ve muhasebe eğitiminde akreditasyon belirli bir standardın sağlanmasını garanti etmektedir (BestAccountingDegrees, 2018).

Tüm bunların yanında, Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun (International Federation of Accountants - IFAC) yayınlamış olduğu Muhasebe Eğitimi Standartları da değinilmesi gereken oldukça önemli bir konudur. Muhasebe Eğitimi Standartları, Dünya genelinde muhasebe alanında uluslararası standartların oluşturulması ve kabul edilmesi amacını taşımaktadır. IFAC, bu doğrultuda Uluslararası Muhasebe Eğitim Standartları Kurulu'nu (International Accounting Education Standards Board - IAESB) hayata geçirmiştir. IAESB, muhasebe mesleğiyle ilgili mesleki bilgi, beceri ve tutum standartları önermekte, aynı zamanda çeşitli yayın ve dokümanlarla da muhasebe eğitiminin yol haritasını belirlemektedir. IAESB tarafından 2005 yılında yayınlanan ve 2014 yılında revize edilen standartların ilk dört tanesi muhasebe meslek

mensuplarının eğitimleri ile ilgili, diğer üç standart eğitim sonrası ile ilgili ve de son standart denetim ile ilgili olarak sunulmuştur. Bahse konu olan sekiz standart, aşağıdaki tabloda yer almaktadır: (International Accounting Education Standards Board, 2018; Tosunoğlu, Cengiz ve Anadolu, 2018)

Tablo 5: Uluslararası Muhasebe Eğitimi Standartları

Standart Numarası / İsmi	İlgili Açıklama
IES 1: Profesyonel Muhasebe Eğitim Programlarına Giriş Koşulları	Bu standart, profesyonel muhasebe eğitimi programlarına giriş için gerekli eğitimleri ihtiva etmektedir.
IES 2: İlk Mesleki Gelişim - Teknik Yeterlilik	Bu standart, profesyonel muhasebecilik mesleğine yönelik dersleri ihtiva etmektedir.
IES 3: İlk Mesleki Gelişim - Teknik Yeterlilik	Bu standart, profesyonel muhasebe mesleği için gerekli olan mesleki becerileri (entelektüel, teknik, kişisel, kişilerarası ve örgütsel) ele almaktadır.
IES 4: İlk Profesyonel Gelişim - Profesyonel Değerler, Etik ve Tutumlar	Bu standart, profesyonel muhasebe mesleğiyle ilgili uygulanması gereken etik değerleri ve davranışları ele almaktadır.
IES 5: İlk Profesyonel Gelişim - Pratik Deneyim	Bu standart, profesyonel muhasebecilerin alması gereken pratik deneyimi edinmelerine yönelik bilgileri ihtiva etmektedir.
IES 6: Başlangıç Mesleki Gelişimi - Mesleki Yeterliliğin Değerlendirilmesi	Bu standart, adayların mesleki yeterlilik ve yetkinliklerinin değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.
IES 7: Sürekli Mesleki Gelişim	Bu standart, uzman muhasebecilerin yetkinliklerinin sürekli iyileştirilmesinin önemini ve yaşam boyu öğrenme konusundaki kararlılığını teşvik edici bilgileri vurgulamaktadır.
IES 8: Finansal Tabloların Denetimlerinden Sorumlu Ortaklar İçin Mesleki Yeterlilik	Bu standart, belirli çevre ve sektörlerde çalışanların da aralarında bulunduğu denetim uzmanları için şart yetenekleri ihtiva etmektedir.

Kaynak: International Accounting Education Standards Board (2018), "IAESB", <https://www.iaesb.org/> (Erişim Tarihi: 06.11.2018); Tosunoğlu, B., Cengiz, S., Anadolu, Z. (2018), "Uluslararası Muhasebe Eğitimi Standartları Kapsamında Muhasebe Eğitiminin Türkiye'deki Akademisyenler ve Muhasebe Meslek Mensupları Açısından İncelenmesi", *Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, Cilt: 5, Sayı: 2, ss.179-192.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada öncelikle akreditasyon kelimesinin anlamına değinilmiş, daha sonra ise akreditasyon sisteminin ve muhasebe programları kapsamında akreditasyonun tarihinden bahsedilmiştir. Daha sonra ise ulusal ve uluslararası düzeyde akreditasyon veren kurumlar ayrı ayrı ele alınmıştır. Takibinde, işletme-muhasebe alanındaki akreditasyon kurumları hakkında bilgi sunulmuştur. Ayrıca, muhasebe eğitiminde akreditasyonun önemine ve faydalarına dikkat çekilmiştir.

Araştırma göstermektedir ki, hem işletme hem de muhasebe alanında akreditasyonun birçok paydaş kapsamında çeşitli avantaj ve faydaları bulunmaktadır. Aynı zamanda, akredite olan üniversiteler ve programların sayısı düşünüldüğünde, akreditasyonun öneminin de gün geçtikçe arttığı anlaşılmaktadır. Akreditasyona olan talep her geçen gün yükselmektedir.

Tüm bunların yanında, akreditasyon süreci aynı zamanda üniversiteler için maliyetli, zaman alıcı ve fedakarlık gerektiren bir süreçtir. Direkt ve endirekt bir takım maliyetlere katlanmayı, kaynakları kullanmayı, işgücü harcamayı ve çeşitli yatırımlar yapmayı gerektirmektedir. Ayrıca, akreditasyon kurumlarının çeşitli standartlarının ve taleplerinin karşılanması, dokümantasyon çalışmalarının tamamlanması ve birçok prosedürün yerine getirilmesi şarttır.

Örneğin, Türkiye’de AACSB akreditasyonuna sahip üç kurum bulunmaktadır. Bunlar Bilkent Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi’dir. Ancak, bu kurumların da AACSB akreditasyonu muhasebe alanında değil, yalnızca işletme alanındadır. Dolayısıyla Bilkent Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi’nin de hem muhasebe, hem de işletme alanında AACSB akreditasyonu mevcut değildir. Benzer şekilde, Türkiye’den sadece Koç Üniversitesi’nin EQUIS akreditasyonu mevcuttur. Ancak Koç Üniversitesi’nin de EQUIS akreditasyonu işletme alanında olup, muhasebe alanında değildir.

Sonuç olarak, üniversite ve ilgili programlarının bu araştırma sonuçlarını değerlendirerek akreditasyon süreci hususunda fayda-maliyet analizi yapmaları önerilmektedir. Hem genel anlamda akreditasyon, hem de spesifik olarak muhasebe programları bazında akreditasyon konusunda avantajlar ve dezavantajlar birlikte ele alınmalıdır. Her üniversite ve program kendine özgü bir değerlendirme yaparak, akreditasyon sürecinin artı ve eksilerini bir bütün olarak düşünüp tartışmalıdır. Hiç şüphesiz, akreditasyon süreci üniversitelerin ve programların misyonuna, vizyonuna, kültürüne ve stratejik planlamasına entegre edilmelidir.

KAYNAKÇA

- AACSB (2018), "AACSB-Accredited Universities and Schools", AACSB Websitesi, <https://www.aacsb.edu/accreditation/accredited-members/global-listing> (Erişim Tarihi: 13.06.2018).
- AACSB (2018), "Innovations that Inspire Challenge", AACSB Websitesi, <https://www.aacsb.edu/innovations-that-inspire> (Erişim Tarihi: 15.06.2018).
- AACSB (2018), "Process of Accreditation", <https://www.aacsb.edu/accreditation/process> (Erişim Tarihi: 13.06.2018).
- AACSB (2018), "Who We Are", AACSB Resmi Websitesi, <https://www.aacsb.edu/about> (Erişim Tarihi: 13.06.2018).
- ACBSP (2018), "Accreditation", ACBSP Resmi Websitesi, <https://www.acbsp.org/page/accreditation?> (Erişim Tarihi: 12.06.2018).
- ACBSP (2018), "Regional Councils", ACBSP Resmi Websitesi, <https://www.acbsp.org/page/regions> (Erişim Tarihi: 12.06.2018).
- Aktan, C. C., Gencel, U. (2007), "Yüksek Öğretimde Akreditasyon", Değişim Çağında Yüksek Öğretim – Yaşar Üniversitesi Yayını, İzmir.
- Allyn, R. G. (1966), "Accreditation of accounting curriculums", *The Accounting Review*, ss.303-311.
- Barilla, A., Jackson, R. E. ve Mooney, J. L. (2008), "The CPA Exam as a Postcurriculum Accreditation Assessment", *Journal of Education for Business*, Volume 83, Issue 5, 2008, ss. 270-274.
- BestAccountingDegrees (2018), "5 Benefits of Attending an AACSB Accredited Program", BestAccountingDegrees Websitesi, <https://www.bestaccountingdegrees.net/lists/5-benefits-of-attending-an-aacsb-accredited-program/> (Erişim Tarihi: 16.06.2018).
- Brink, K. ve Smith, C. (2012), "A Comparison of AACSB, ACBSP, and IACBE Accredited U.S. Business Programs: An Institutional Resource Perspective", *Business Education & Accreditation*, v 4 (2), ss. 1-15, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2144954>
- Doğan, İ. (1999), "Eğitimde Kalite ve Akreditasyon Sorunu: Eğitim Fakültelerini Üzerine Bir Deneme", *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 20, ss.503-519.
- Elektrik Elektronik Mühendisliği Kongresi, Mühendislik Eğitimi Sempozyumu (2015), "Panel: Eğitimde Akreditasyon", http://eemkon.org.tr/eemkon_egitim_web.pdf (Erişim Tarihi: 14.06.2018)
- EFMD Global (2018), "EQUIS Accredited Schools", EFMD Global Websitesi, <https://efmdglobal.org/accreditations/business-schools/equis/equis-accredited-schools/> (Erişim Tarihi: 5.11.2018).
-

- EQUIS (2018), "Accreditation and Certification - EQUIS", EQUIS Websitesi,
<http://www.efmd.org/accreditation-main/equis> (Erişim Tarihi: 15.06.2018)
- Gaharan, C., Chiasson, M.A., Foust, K.M. ve Mauldin, S. (2007), "AACSB International Accounting Accreditation: Benefits and Challenges", *The Accounting Educators' Journal*, Cilt: 17, ss.13-29.
- Grant, C. T, Ciccotello, C. S. Ve Dickie M. (2002), "Barriers to professional entry: how effective is the 150-hour rule?" *Journal of Accounting and Public Policy*, Sayı: 21, ss. 71-93.
- Hardin, J.R., Stocks, M.H. (1995), "The effect of AACSB accreditation on the recruitment of entry-level accountants", *Issues in Accounting Education*, Cilt: 1, Sayı: 10, s.83.
- Howell, C. ve Heshizer, B. (2006), "AACSB Accreditation and Success on the Uniform CPA Exam", *Journal of Applied Business and Economics*, Cilt: 6 Sayı: 3, ss. 9-17.
- IACBE (2018), "A Brief History of IACBE", <http://iacbe.org/about-page/> (Erişim Tarihi: 15.06.2018).
- IACBE (2018), "Process and Requirements", <http://iacbe.org/accreditation/process-and-requirements/> (Erişim Tarihi: 13.06.2018).
- International Accounting Education Standards Board (2018), "IAESB", <https://www.iaesb.org/> (Erişim Tarihi: 06.11.2018)
- Kızıl, A., Kızıl C. (2007), "Accounting: Financial, Cost, Managerial". Bahar Yayınevi. ISBN: 994463070-5.
- Kim, K., Rhim, J. C., Henderson, W. C., Bizal, N. F. Ve Pitman, G. A. (1996), "AACSB accreditation: A positive signal in accounting job markets", *Mid-Atlantic Journal of Business*, ss.123-135.
- Lindsay, D.H. ve Campbell, A. (2003), "An Examination of AACSB Accreditation Status as an Accounting Program Quality Indicator", *Journal of Business and Management*, Cilt: 9, Sayı: 2, ss.125-135.
- MacKenzie, O. (1964), "Accreditation of accounting curricula", *The Accounting Review*, ss.363-370.
- Marts, Baker and Garris (1988), "Success on the CPA Examination in AACSB Accredited and Non-Accredited Schools", *Accounting Educators' Journal*, Cit: 1, ss.74-91.
- Morgan, J. (2011), "The Impact of AACSB Business School Accreditation on Quality of Accounting Education as Measured by CPA Exam Success Rates", *Business Education Digest*, (18).
- Morgan, J., Bergin, J., ve Sallee, L. (2008), "An investigation of the relationship between AACSB business school accreditation and CPA exam success rates", *Journal of Business and Leadership*, Cilt: 4, Sayı: 1, ss.20-32.
- Myers, M.D., Kooti, A. J. ve Kooti, J. G. (2015), "Does a Separate Accounting Education Matter?", *Shippensburg Üniversitesi Websitesi*,
<https://www.ship.edu/contentassets/569211b0c6f243808c3c64f54e816cd2/v7n1myersp63-p71.pdf> (Erişim

Tarihi: 10.06.2018).

Pearson, D. B. (1979), "Will accreditation improve the quality of education?", *The Journal of Accountancy*, ss.53- 58.

Peker, Ö. (1996), "Eğitimde Kalite ve Akreditasyon", *Amme İdare Dergisi*, 29(4), ss.19-32.

Posey, R. B. ve Parker, H. J. (1989), "Publication Activity of AACSB Accredited", *The Accounting Educators' Journal*, Cilt: 2, s.32.

Sakarya Üniversitesi (2018), "AACSB Uygunluk Başvurusu Değerlendirme Kriter ve Standartları, Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi AACSB Akreditasyonu Sayfası, <http://www.aacsb.sakarya.edu.tr/tr/icerik/8886/30195/basvuru-degerlendirme-kriter-ve-standartlari> (Erişim Tarihi: 19.06.2018).

Stettler, H. F. (1965), "Accreditation of collegiate accounting programs", *The Accounting Review*, ss.723-730.

Tosunoğlu, B., Cengiz, S., Anadolu, Z. (2018), "Uluslararası Muhasebe Eğitimi Standartları Kapsamında Muhasebe Eğitiminin Türkiye'deki Akademisyenler ve Muhasebe Meslek Mensupları Açısından İncelenmesi", *Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, Cilt: 5, Sayı: 2, ss.179-192.

Türk Dil Kurumu (2018), "Akreditasyon", http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5b22dc895033d0.28960986 (Erişim Tarihi: 15.06.2018).

UNESCO (2001), "Accreditation in the USA: Origins, Developments and Future Prospects", International Institute for Educational Planning, Paris, <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001292/129295e.pdf> (Erişim Tarihi: 15.06.2018).